

Jaarverslag

2025

Maart 2026

Voorwoord

“ Het jaar 2025 was voor Groningen, maar ook voor het ACVG een gebeurtenisvol jaar. Naar aanleiding van signalen over de kwaliteit van beoordelingsrapporten heeft de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties ons gevraagd om hierover te adviseren. Wij hebben op diens verzoek na enkele maanden onze eerste bevindingen al gedeeld en hebben ons onderzoek vervolgens voortgezet. In juni 2026 wordt het advies afgerond.

In 2025 is de samenstelling van het College op twee plekken vernieuwd. In juli is collegelid Simon Wijte teruggetreden en is hij opgevolgd door Walter Spangenberg. In augustus is ook voorzitter Wim Nagtegaal na zes jaar op eigen verzoek teruggetreden. Hij is opgevolgd door Pieter Heerma. Wij bedanken Simon en Wim voor hun jarenlange inzet voor het ACVG en de veiligheid in Groningen.

NCG rapporteert dat eind 2025 bijna 70% van de woningen in de scope op norm was verklaard. Het is belangrijk dat een groot aantal Groningers inmiddels in een voldoende veilige woning woont. En tegelijkertijd zijn we er nog niet. De aardbeving in Zeerijp op 14 november heeft nogmaals bevestigd dat de bodem in Groningen nog steeds in beweging is en de vraag naar veiligheid actueel blijft. Het ACVG zal zich daar de komende jaren onverminderd voor blijven inzetten. //

Maart 2025

Milo Schoenmaker,
interim-voorzitter ACVG

Inhoud

Voorwoord	1
1 Wat doet het ACVG?	3
1.1 Taak.....	3
1.2 Werkwijze van het ACVG	3
1.2.1 Adviseren	4
1.2.2 Klankbordfunctie	5
1.2.3 Signaalfunctie.....	6
1.2.4 Kernwaarden van het ACVG	6
1.3 Samenstelling.....	7
2 Werkzaamheden in 2025	9
2.1 Adviezen	9
2.1.1 Kwaliteit van beoordelingsrapporten	9
2.2 Klankbord- en signaalfunctie.....	10
2.2.1 Klankbordfunctie voor de betrokken ministeries	10
2.2.2 Technische klankbordfunctie voor de Nationaal Coördinator Groningen	10
2.2.3 Signaalfunctie.....	11
2.3 Overige werkzaamheden	11
2.3.1 Betrokkenheid bij lopende initiatieven.....	11
2.3.2 Werkbezoeken, kennismakingsgesprekken en regulier overleg	12
2.4 Wettelijke verplichtingen	13
2.4.1 Jaarverslag 2024	13
2.4.2 Werkprogramma 2026.....	13
3 Opvolging van adviezen uit voorgaande jaren	14
3.1 Veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie	14
3.2 Toepassing Tijdvak 6	15
3.3 Veiligheid van gebouwen op wierden.....	16
4 Financiële verantwoording	18
Afkortingenlijst	19
Begrippenlijst	19

1 Wat doet het ACVG?

Het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) geeft sinds 2019 onafhankelijk en deskundig advies aan de ministers en staatssecretarissen die gaan over de (constructieve) veiligheid van gebouwen in Groningen. Door de gaswinning uit het Groningenveld zijn er aardbevingen ontstaan. Hierdoor moeten sommige gebouwen versterkt worden, zodat ze voldoen aan de veiligheidsnorm. De adviezen van het ACVG gaan over de versterkingsoperatie in de gemeenten Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen en Oldambt.

In dit hoofdstuk leest u meer over onze taak (paragraaf 1.1), werkwijze (paragraaf 1.2) en samenstelling (paragraaf 1.3).

1.1 Taak

Het ACVG adviseert de bewindspersoon die verantwoordelijk is voor de versterkingsoperatie. In 2025 was dat de heer Eddie van Marum, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het ACVG kan zowel gevraagd als ongevraagd adviseren. Daarnaast kunnen de Eerste en Tweede Kamer ons om advies vragen. De wettelijke basis van het ACVG is vastgelegd in de Tijdelijke wet Groningen.

Waar wij ons op richten

De adviezen van het ACVG zijn gericht op belangrijke vraagstukken zoals:

- Hoe wordt bepaald welke gebouwen in Groningen mogelijk minder veilig zijn?
- Hoe wordt beoordeeld of een gebouw veilig genoeg is?
- Hoe wordt vastgesteld welke versterkingen nodig zijn om een gebouw voldoende veilig te maken?

Taakomschrijving

Sinds onze start in 2019 adviseert het ACVG over constructieve veiligheid in Groningen. In 2023 zijn de volgende onderwerpen expliciet aan de adviestaak toegevoegd:

- schade wanneer dit invloed heeft op de constructieve veiligheid van de gebouwen;
- de wijze waarop de versterkingsoperatie wordt uitgevoerd;
- de relatie tussen ondergrondse bodembeweging en de effecten op de veiligheid van bebouwing boven de grond.

Daarnaast kijkt het ACVG bij het geven van advies niet alleen naar de fysieke veiligheid. We houden ook rekening met de impact en beleving van het adviesonderwerp en de gevolgen daarvan voor het welzijn en welbevinden van de Groninger.

Ons doel is om iedereen in het aardbevingsgebied in Groningen veilig te laten wonen, werken en recreëren.

1.2 Werkwijze van het ACVG

Het ACVG speelt op verschillende manieren een rol bij het versterken van de veiligheid in Groningen:

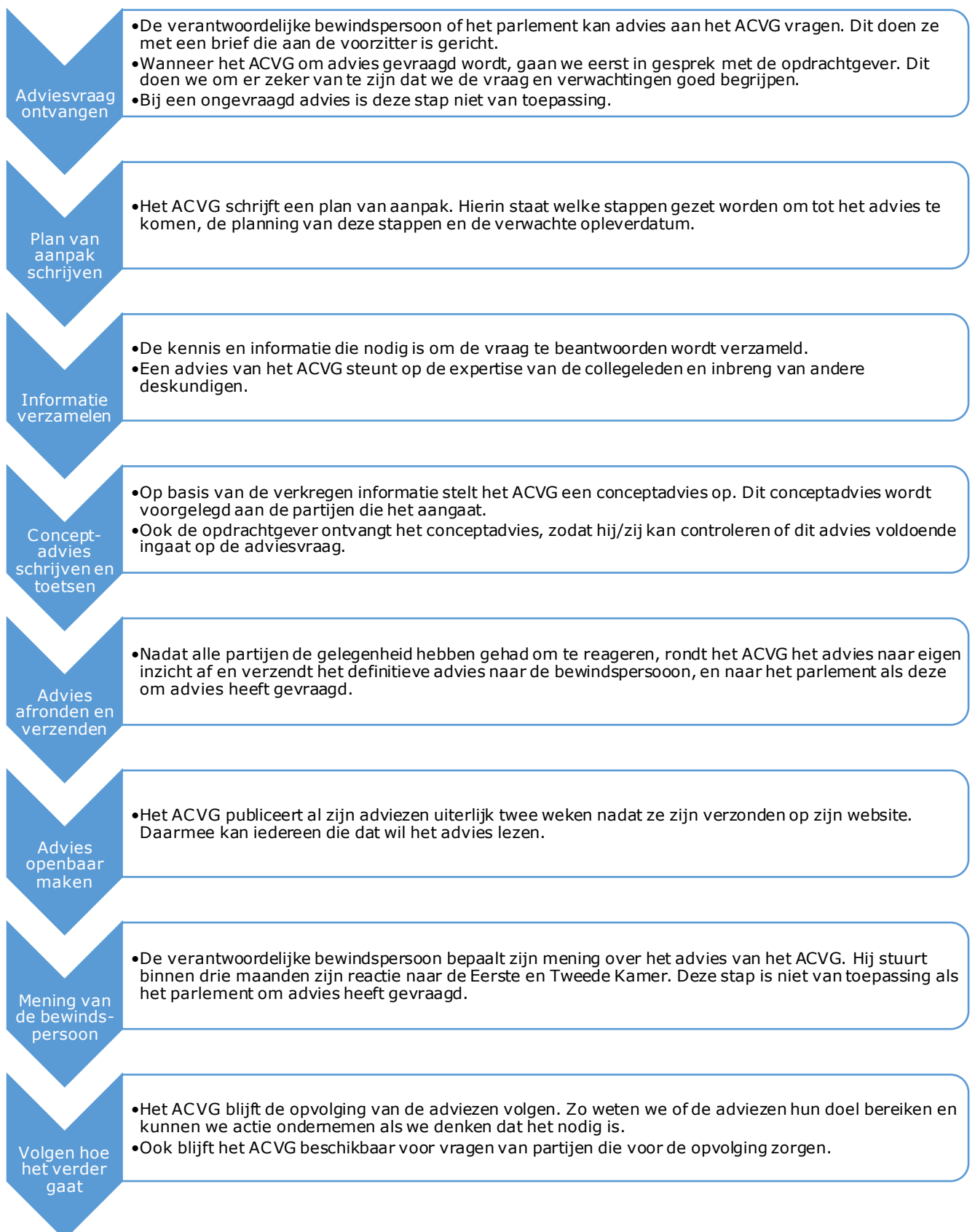
- **Advies:** De kerntaak van het ACVG is het geven van (onafhankelijk) advies over de veiligheid van gebouwen in Groningen.
- **Klankbord:** Het ACVG biedt zijn expertise aan als klankbord voor beleidsmakers op het ministerie betrokken bij herstel in Groningen of de uitvoerder van de versterkingsoperatie (Nationaal Coördinator Groningen. Hierna: NCG). Dit kan bijvoorbeeld gaan over vragen rondom het opvolgen van adviezen of technische vraagstukken in de uitvoering van veiligheidsbeoordelingen.
- **Signaal:** Als het ACVG tijdens zijn werk aandachtspunten in de versterkingsoperatie tegenkomt, brengen wij deze onder de aandacht van het betrokken ministerie.

Bij al zijn werkzaamheden stelt het ACVG zijn kernwaarden onafhankelijkheid, deskundigheid, transparantie én omgevingsbewustzijn voorop.

Hierna gaan we verder in op deze verschillende rollen en hoe het ACVG zijn kernwaarden daarbij borgt.

1.2.1 Adviseren

Bij elk adviestraject volgt het ACVG een aantal vaste stappen. Zie het figuur op de volgende bladzijde voor dit proces op hoofdlijnen.

Figuur 2 - Het adviesproces van het ACVG.

1.2.2 Klankbordfunctie

De klankbordfunctie van het ACVG biedt beleidsmakers en NCG de mogelijkheid om hun plannen en ideeën te toetsen aan de expertise van het ACVG. Het ACVG fungeert hierbij als

sparringpartner en biedt waardevolle feedback. Dit kan bijvoorbeeld gaan over vragen rondom de uitvoering van adviezen, technische vraagstukken of andere praktische uitdagingen die zich voordoen bij de versterkingsoperatie. Het doel is om mogelijke obstakels tijdig te signaleren en te zorgen voor een vlotte en juiste uitvoering van de versterkingsmaatregelen. Het ACVG zorgt ervoor dat het in deze rol altijd zijn onafhankelijke positie behoudt.

1.2.3 *Signaalfunctie*

Wanneer het ACVG tijdens zijn werkzaamheden problemen, knelpunten of onduidelijkheden tegenkomt in de versterkingsoperatie, brengen wij deze actief onder de aandacht van het betrokken ministerie. We noemen dit de signaalfunctie. Het kan bijvoorbeeld gaan om onduidelijke afspraken of andere zaken die de voortgang of de kwaliteit van de versterkingsoperatie in gevaar kunnen brengen. Het doel is deze snel onder de aandacht te brengen van degenen die er verantwoordelijk voor zijn, zodat er passende maatregelen kunnen worden genomen om de veiligheid te waarborgen.

1.2.4 *Kernwaarden van het ACVG*

De kernwaarden van het ACVG zijn: deskundigheid, onafhankelijkheid, transparantie en omgevingsbewustzijn. Het ACVG geeft hier op de volgende manier invulling aan:

Deskundigheid

Het ACVG bestaat uit vijf deskundige leden, die ieder hun eigen expertise en jarenlange ervaring meebrengen. Deze diversiteit aan kennis zorgt ervoor dat we vanuit verschillende invalshoeken kunnen bijdragen aan de versterkingsoperatie. Indien nodig schakelen we externe specialisten in om specifieke vraagstukken verder te verdiepen en deskundig advies te leveren. Zo kunnen we altijd de juiste expertise inzetten voor elke situatie. In paragraaf 1.3 geven we een gedetailleerd overzicht van de samenstelling van het ACVG en de achtergronden van onze leden.

Onafhankelijkheid

Iedereen die bij of voor het ACVG werkt, moet onafhankelijk zijn. Dit betekent dat we strenge eisen stellen aan (neven)werkzaamheden en het arbeidsverleden van onze leden, externe specialisten en medewerkers. Zo zorgen we ervoor dat we altijd zonder belangen kunnen adviseren. Een overzicht van de loopbanen en de nevenfuncties van de leden van het ACVG is voor iedereen beschikbaar op onze website.

Het ACVG wordt in zijn werk ondersteund door medewerkers die werken bij de Rijksoverheid. Zij hebben een bijzondere positie: ze leggen alleen inhoudelijke verantwoording af voor hun werk aan het ACVG en niet aan de bewindspersoon bij het ministerie.

Transparantie

Wij vinden het van groot belang dat wij transparant zijn over onze werkzaamheden. Informatie over het ACVG, onze werkwijze en onze adviezen is daarom te vinden op onze website www.adviescollegeveiligheidgroningen.nl. Wij publiceren elk advies binnen twee weken nadat het is uitgebracht. Wanneer achtergronddocumentatie bij een advies beschikbaar is, is dit bij het ACVG op aanvraag verkrijgbaar.

Omgevingsbewustzijn

Het ACVG werkt onafhankelijk, maar blijft altijd in gesprek met de verschillende partijen die betrokken zijn bij de versterkingsoperatie. We zorgen ervoor dat we goed op de hoogte blijven van de ontwikkelingen door regelmatig contact te onderhouden met de betrokkenen. Daarnaast plannen we gesprekken en werkbezoeken in Groningen, zodat we gevoel houden met de situatie ter plekke en direct in gesprek kunnen gaan met uitvoerders, bestuurders, maatschappelijke organisaties, bewoners en eigenaren. Deze praktische benadering stelt ons in staat om onze rol effectief te vervullen en goed

afgestemd te blijven op de actuele stand van zaken. In hoofdstuk 2 lichten we toe hoe we dit in 2025 hebben georganiseerd en uitgevoerd.

1.3 Samenstelling

In 2025 hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van het College. Wim Nagtegaal is op 13 augustus afgetreden als voorzitter van het ACVG. Op 18 augustus is de voorzittersrol overgenomen door Pieter Heerma. Daarnaast is Simon Wijte per 15 juli opgevolgd door Walter Spangenberg. De heer Spangenberg zet zijn specialisme op het gebied van constructieve veiligheid in voor het ACVG. De heer Wijte blijft aan het ACVG verbonden als gastdeskundige.

De leden zijn per Koninklijk Besluit benoemd en ontvangen voor hun werkzaamheden een vaste maandelijkse vergoeding. De samenstelling van het College was in 2025 als volgt:

Drs. Pieter Heerma

Voorzitter en lid vanaf 18 augustus 2025

Mr. Chila van der Bas

Vice-voorzitter en lid, specialisme: welzijn en welbevinden

Prof. dr. ir. Jan Rots

Lid, specialisme: constructieve veiligheid

Ing. Joyce Vink

Lid, specialisme: uitvoering

Ir. Walter Spangenberg

Lid vanaf 15 juli 2025, specialisme: constructieve veiligheid

Drs. Nynke Cornelissen

Secretaris-directeur

Wim Nagtegaal, vice-admiraal b.d.

Voorzitter en lid tot en met 13 augustus 2025

Prof. ir. Simon Wijte

Lid tot en met 14 juli 2025, daarna gastdeskundige, specialisme: constructieve veiligheid

Het ACVG wordt in zijn dagelijkse werk inhoudelijk en facilitair ondersteund door een bureau onder leiding van de secretaris-directeur. Dit bureau is ondergebracht bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en bestaat uit o.a. coördinerend specialistisch adviseurs.

Het ACVG maakt bij zijn werkzaamheden daarnaast gebruik van de externe expertise vanuit Jongejan Risk Management Consulting en P.C. van Staalduinen Advies.

2 Werkzaamheden in 2025

In dit hoofdstuk bespreken we de werkzaamheden van het ACVG in 2025.

Het ACVG heeft in 2025 gewerkt aan het advies over de kwaliteit van beoordelingsrapporten. Informatie hierover is te vinden in paragraaf 2.1.

Naast het geven van adviezen heeft het ACVG zijn expertise ook op andere manieren ingezet. Zo is het ACVG als klankbord geraadpleegd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de NCG. Bovendien heeft het ACVG een signalerende rol vervuld. Meer over deze rollen leest u in paragraaf 2.2.

In paragraaf 2.3 vindt u een toelichting op de overige werkzaamheden van het ACVG en in paragraaf 2.4 de werkzaamheden die wij hebben verricht in het kader van de verplichtingen die de wet oplegt aan een adviescollege.

2.1 Adviezen

2.1.1 *Kwaliteit van beoordelingsrapporten*

Op 13 maart 2025 heeft de staatssecretaris, naar aanleiding van aanhoudende signalen van bestuurders, bewoners en media, het ACVG om onafhankelijk advies gevraagd over de kwaliteit van beoordelingsrapporten. Beoordelingsrapporten worden in opdracht van de NCG door ingenieursbureaus opgesteld en vormen de basis voor het besluit van de NCG of een woning moet worden versterkt om voldoende bestand te zijn tegen aardbevingen. In deze rapporten wordt een oordeel gegeven of een woning *op norm* is of *niet op norm*. Op norm betekent dat een woning voldoet aan de veiligheidsnorm en niet hoeft te worden versterkt. Niet op norm betekent dat constructieve versterking nodig is, of in sommige gevallen sloop en nieuwbouw, om de woning voldoende veilig te maken. Met zijn advies wil het ACVG duidelijkheid bieden over de betrouwbaarheid van het oordeel op norm of niet op norm in de beoordelingsrapporten en wat het vertrouwen van bewoners in dit veiligheidsoordeel beïnvloedt.

Het ACVG heeft op diens verzoek zijn [eerste bevindingen](#) al op 19 juni 2025 met de staatssecretaris gedeeld. De analyses van het ACVG liepen echter door en in het najaar van 2025 heeft het ACVG samen met een onafhankelijk ingenieursbureau ook woningen bezocht om te controleren of de gegevens in de opnamerapporten overeenkomen met de werkelijke situatie. Het ACVG zal zijn adviesrapport in juni 2026 aanbieden aan de verantwoordelijk bewindspersoon.

Fotograaf: Jarno Kraayvanger

2.2 Klankbord- en signaalfunctie

In deze paragraaf gaan we in op de activiteiten die het ACVG in 2025 heeft uitgevoerd in het kader van zijn klankbord- en signaalfunctie. We verdelen de activiteiten vanuit de klankbordfunctie in twee onderdelen: de beantwoording van vragen van de bij de taak van het ACVG betrokken ministeries (paragraaf 2.2.1) en de beantwoording van technisch-constructieve vragen van de NCG (paragraaf 2.2.2). Daarna volgt een paragraaf over onze signaalfunctie (paragraaf 2.2.3).

2.2.1 Klankbordfunctie voor de betrokken ministeries

Het ACVG was in 2025 beschikbaar om op verzoek van het ministerie BZK zijn expertise en visie te delen over verschillende vraagstukken. Hieronder lichten we een aantal onderwerpen uit:

Reflectie ACVG op de Staat van Groningen en Noord-Drenthe 2025

Op 15 april 2025 is de Staat van Groningen en Noord-Drenthe 2025 gepubliceerd. Ten behoeve van de kabinetsreactie heeft het ACVG zijn [reflectie](#) hierop gedeeld met het ministerie. De kabinetsreactie is op 13 juni 2025 aan de Tweede Kamer verstuurd, met de reflectie van het ACVG in bijlage.

Beeld overgenomen van Staat van Groningen en Noord-Drenthe (bron: Rijksoverheid)

Reactie ACVG op Wijziging van de Mijnbouwregeling en de Uitvoeringsregeling Gaswet in verband met de beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld

Door de wijziging van de Mijnbouwwet en de Gaswet in april 2024 moesten de Mijnbouwregeling en de Uitvoeringsregeling Gaswet worden aangepast. Hiervoor heeft een internetconsultatie plaatsgevonden waarop het ACVG heeft gereageerd. De [reactie](#) van ACVG hebben we in het kader van onze wettelijke taak gericht op het deel van de wijziging dat betrekking heeft op de veiligheid van gebouwen: de publieke seismische dreigings- en risicoanalyse (pSDRA). Het ACVG heeft de volgende punten aangestipt in zijn reactie:

- Onderbouw duidelijk en concreet waarom de pSDRA wordt behouden en doorontwikkeld.
- Verduidelijk de concrete werkwijze rondom de pSDRA in de toelichting op de regeling.
- Onderbouw het doel, de aanleiding en de uitgangspunten voor het uitvoeren van een pSDRA.
- Zorg voor doorontwikkeling en opname van kennis aan de weerstandszijde (gebouwcapaciteit) in de modellen nu de pSDRA blijft bestaan.

Het hiervoor verantwoordelijke ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) heeft de nieuwe mijnbouwregeling op 1 oktober 2025, zonder inhoudelijke wijzigingen op deze punten, gepubliceerd.

2.2.2 Technische klankbordfunctie voor de Nationaal Coördinator Groningen

De NCG voert de versterkingsoperatie uit en kan tijdens deze werkzaamheden tegen constructief-technische vraagstukken aanlopen. Het ACVG is beschikbaar als een onafhankelijke sparringpartner, die technische expertise en feedback biedt. In 2025 heeft het ACVG op het volgende onderwerp meegedacht:

Het meenemen van de lokale grondopbouw in bepaalde berekeningen

In oktober 2024 heeft de NCG bij het ACVG een vraag voorgelegd over de manier waarop een bepaalde paragraaf in de Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998 (hierna: NPR 9998) gelezen

moet worden. De NPR 9998 beschrijft (reken)methoden waarmee constructeurs kunnen vaststellen of gebouwen, al dan niet na versterkingsmaatregelen, voldoende aardbevingsbestendig zijn.

Een ingenieursbureau was van mening dat volgens de NPR 9998 bij alle NLTH-analyses (een specifieke rekenmethode) de locatiespecifieke methode gebruikt moet worden om de seismische belasting te bepalen, in plaats van deze af te leiden uit de online webtool van de NPR (<https://seismischekrachten.nen.nl/>). Dit zou betekenen dat bij elke berekening een analyse van de invloed van de lokale grondopbouw nodig zou zijn. De NCG was het niet eens met deze uitleg van de NPR 9998.

Het ACVG bevestigde eind 2024 dat de stelling over de locatiespecifieke methode voor alle NLTH-analyses, niet klopt. Met de extra uitleg die het ACVG daarbij heeft gegeven, kon de NCG aanvankelijk verder.

In maart 2025 stelde de NCG hier een vervolgvraag over. De reden hiervoor was een specifieke casus die bij NCG was aangeleverd door een ingenieursbureau. In deze casus leidde het toepassen van de locatiespecifieke methode op maaiveld (de bovenkant van de grond) tot het bijstellen van een eerder op-norm verklaarde woning naar een niet-op-normverklaring. NCG beschikte daarnaast over zeven vergelijkbare casussen.

Het ACVG heeft gereageerd dat het de interpretatie van de NCG deelt dat de belastingen aan het maaiveld in de webtool voldoende nauwkeurig zijn voor toepassing bij de beoordeling van gebouwen in het aardbevingsgebied. Het ACVG heeft deze reflectie laten reviewen door TNO, vanwege hun kennis over de ondergrond.

2.2.3 *Signaalfunctie*

Wanneer het ACVG tijdens zijn werkzaamheden problemen, knelpunten of onduidelijkheden tegenkomt in de versterkingsoperatie, brengt het deze actief onder de aandacht van het betrokken ministerie. We noemen dit de signaalfunctie. In deze paragraaf lichten we toe waar het ACVG in 2025 vanuit deze rol mee aan de slag is gegaan.

Signaalbrief Verankering van de veiligheidsnorm voor nieuwbouw en verbouw

Eind 2025 heeft het ACVG met een [signaal](#) bij het ministerie van BZK onder de aandacht gebracht dat er op dit moment geen verplichting is om bij nieuwbouw en verbouw van bestaande woningen te voldoen aan de norm voor aardbevingsbestendig bouwen. Het ACVG vindt deze situatie onwenselijk en raadde het ministerie aan om op korte termijn de relevante partijen met elkaar in gesprek te brengen om een solide verankering van de veiligheidsnorm voor nieuwbouw en verbouw van gebouwen te realiseren.

Naar aanleiding van het signaal heeft het ministerie van BZK aan het ACVG laten weten met de verschillende betrokken partijen opties te verkennen om aardbevingsbestendige nieuwbouw en verbouw te stimuleren en te waarborgen.

2.3 **Overige werkzaamheden**

In deze paragraaf bespreken we de lopende en overige activiteiten van het ACVG in 2025.

2.3.1 *Betrokkenheid bij lopende initiatieven*

Ontwikkeling van de Uniforme wandenaanpak

Sinds 2023 ontwikkelt TNO in opdracht van het ministerie van BZK de Uniforme wandenaanpak. Dit is een aanpak waarbij wandsoorten, zoals wanden die één- of tweezijdig zijn gesteund, op een uniforme manier worden beoordeeld tegen uit-het-vlak bezwijken. Bovendien kunnen van tevoren standaardversterkingsmaatregelen worden bepaald. Zo kan het proces van beoordelen en versterken sneller, uniformer en goedkoper verlopen.

Het ACVG heeft in 2025, net als voorgaande jaren, deelgenomen aan de stuurgroep en de technische overleggen van dit project. De ontwikkeling van de Uniforme wandenaanpak bevindt zich in een vergevorderd stadium. TNO heeft medio december zijn laatste (achtergrond)rapporten opgeleverd.

Maatregel 49 van Nij Begun

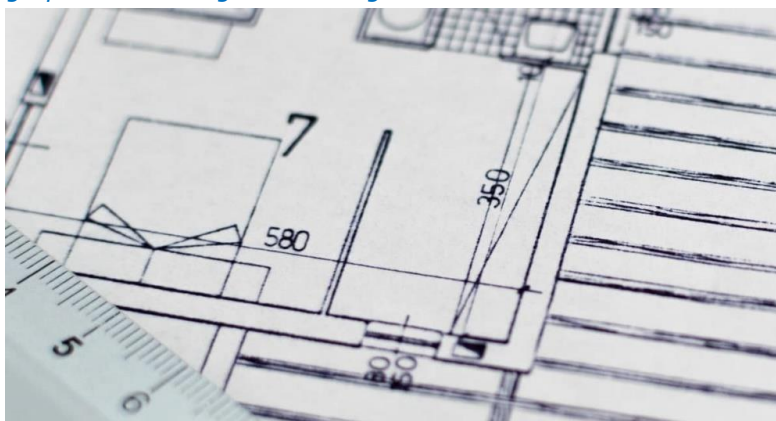
Het kabinet heeft in 'Nij Begun' aangekondigd dat er met Maatregel 49 een nieuw samenhangend kennisprogramma komt voor duurzaam en veilig gebruik van de ondergrond in de energietransitie én de bovengrondse effecten op mensen, gebouwen en infrastructuur. Samen met o.a. het ACVG zal het Rijk een Kennismanagementteam Ondergrond & Bovengrondse Effecten instellen. Het ACVG hecht waarde aan dit kennisprogramma (GeoKennisNL) vanwege de mogelijkheid die het biedt voor kennisdeling, -borging, en -ontwikkeling die nog nodig is om de versterkingsoperatie in Groningen in de toekomst volledig af te kunnen hechten. Het ACVG heeft in april deelgenomen aan workshops die georganiseerd waren door een kwartiermaker van het ministerie van Klimaat en Groene Groei om het programmaplan te maken. In juni heeft het ACVG gereageerd op het conceptplan. Sindsdien is het ACVG niet meer betrokken bij verdere ontwikkelingen.

Toekomstige belegging van kennis, kunde en ervaringen

Over enkele jaren zal de versterkingsoperatie in Groningen over zijn hoogtepunt zijn. Net als de andere partijen die hierbij betrokken zijn kijkt het ACVG vooruit naar een situatie waarin de werkzaamheden van ACVG niet meer nodig zijn. Op verzoek van BZK heeft de voorzitter ACVG in 2025 een eerste notitie geschreven voor de manier waarop de kennis, kunde en ervaringen van het ACVG tegen die tijd belegd kunnen worden in andere werkvelden.

2.3.2 Werkbezoeken, kennismakingsgesprekken en regulier overleg

Om goed op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in Groningen en van wat er speelt, heeft het ACVG regelmatig contact met betrokkenen en plant het meerdere gesprekken en werkbezoeken per jaar. Deze bezoeken helpen ons om de situatie ter plekke beter te begrijpen en direct in gesprek te kunnen gaan met uitvoerders, maatschappelijke organisaties, bewoners en eigenaren.

In januari 2025 heeft het ACVG een verdere kennismaking gehad met bestuurders in Groningen. Deze kennismaking was het vervolg op een gesprek dat in 2024 heeft plaatsgevonden.

Na de installatie van Pieter Heerma als nieuwe voorzitter heeft het ACVG vanaf augustus verdere kennismakingen georganiseerd met de kernpartners van het ACVG. Op 11 en 12 november heeft het ACVG in zijn nieuwe samenstelling een werkbezoek gebracht aan

Groningen. Hierbij hebben we diverse locaties in de gemeente Eemsdelta en in Loppersum bezocht en zijn wij onder andere bijgepraat over de stand van zaken bij de Dorpenaanpak in Garrelswaer. Ook hebben het regionale bestuur en de NCG een toelichting gegeven op de onderwerpen die zij meest relevant achten voor het ACVG. Op 1 december heeft het ACVG ook een werkbezoek gebracht aan de Technische Universiteit Delft. Diverse onderzoekers hebben hierbij toegelicht wat de laatste ontwikkelingen zijn op technisch vlak als het gaat om constructieve veiligheid in relatie tot aardbevingen.

Het ACVG was daarnaast aanwezig en betrokken bij de vormgeving van het werkbezoek dat de staatssecretaris in juni 2025 bracht aan de Technische Universiteit Delft. Doel van dit bezoek was de staatssecretaris inzicht te geven in het toegepaste onderzoek dat plaatsvindt op het gebied van constructieve veiligheid in relatie tot aardbevingen.

Net als in voorgaande jaren had het ACVG ook regelmatig overleg met het ministerie van BZK en andere belangrijke partijen zoals de NCG, het Ondersteunend Bureau Gaswinning (OBG), regionale bestuurders, het Staatstoezicht op de Mijnen en maatschappelijke organisaties zoals het Groninger Gasberaad en de Groninger Bodem Beweging.

Op verzoek van het ministerie van BZK heeft het ACVG in 2025 aanvankelijk ook deelgenomen aan de Hoogambtelijke Commissie Groningen, samen met diverse ministeries, uitvoerende organisaties zoals het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) en de NCG, en de toezichthouder SodM. De belangrijkste besproken onderwerpen daarin zijn de Sociale en Economische Agenda en de voorgestelde wijzigingen in de Groningenwet. Gezien de adviesrol en onafhankelijkheid van het ACVG hield het ACVG zich afzijdig in de discussie en heeft het zich in de loop van 2025 teruggetrokken uit dit overleg.

2.4 Wettelijke verplichtingen

In deze paragraaf worden de activiteiten toegelicht die het ACVG heeft uitgevoerd in het kader van de wettelijke verplichtingen voor een adviescollege.

2.4.1 Jaarverslag 2024

Jaarlijks brengt het ACVG verslag uit van de werkzaamheden in het voorafgaande kalenderjaar. Het [jaarverslag over de werkzaamheden in 2024](#) is gepubliceerd op 27 maart 2025.

2.4.2 Werkprogramma 2026

Het ACVG stelt ook jaarlijks een werkprogramma op met de onderwerpen waarover het ACVG in het daaropvolgende jaar verwacht te adviseren. De inhoud ervan kan veranderen als de actualiteit daarom vraagt. De staatssecretaris heeft het [ACVG-werkprogramma 2026](#) in het kader van Prinsjesdag aangeboden aan de Eerste en Tweede Kamer. Op dezelfde dag heeft het ACVG het ook op zijn website gepubliceerd.

Het ACVG op bezoek in Godlinze, met rondleiding door vertegenwoordigers van OBG en gemeente Eemsdelta

3 Opvolging van adviezen uit voorgaande jaren

Het ACVG blijft de opvolging van eerdere adviezen volgen. Zo weten we of onze adviezen hun doel bereiken en kunnen we actie ondernemen als we denken dat het nodig is. Ook blijft het ACVG beschikbaar voor vragen van partijen die voor de opvolging zorgen.

In dit hoofdstuk beschrijven we de opvolging van drie adviezen die wij eerder hebben uitgebracht:

- Veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie (februari 2023).
- Toepassing Tijdvak 6 (augustus 2023).
- Veiligheid van gebouwen op wierden (juli 2024).

We gaan voor elk onderwerp kort in op de vraag, welk advies wij hebben gegeven en wat er daarna is gebeurd.

3.1 Veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie

In dit advies ging het ACVG in op de volgende vragen:

- Is het voldoende aannemelijk dat de gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie in het Groningse aardbevingsgebied aan de veiligheidsnorm voldoen?
- En, als dit niet zo is, hoe kunnen eventuele risicovolle gebouwen in beeld worden gebracht?

Een gebouw zit 'in de scope van de versterkingsoperatie' als deze in de werkvoorraad van de NCG is opgenomen. Bij deze gebouwen wordt beoordeeld of ze aan de veiligheidsnorm voldoen, en als dat niet het geval is, worden ze versterkt. Gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie krijgen deze beoordeling niet.

De vragen hierover zijn in september 2021 aan het ACVG gesteld door de toenmalige Minister van EZK en de Minister van BZK. De aanleiding hiervoor kwam vanuit een gedeelde behoefte van bewoners, de regionale overheden en rijksoverheid om meer duidelijkheid te scheppen voor de eigenaren en bewoners van de gebouwen buiten de scope.

Na uitvoerig onderzoek is het ACVG tot de conclusie gekomen dat de meest risicovolle gebouwen al in de scope zitten. We vonden dan ook dat de huidige versterkingsoperatie met volle kracht moest worden voortgezet. Maar het ACVG heeft ook geconcludeerd dat het niet aannemelijk was dat alle gebouwen buiten de scope voldoende veilig zijn. Uit ons onderzoek bleek namelijk dat daar gebouwen staan - met een bepaald type metselwerk wand of rookkanaal - die mogelijk kwetsbaar zijn bij een aardbeving. Dat geldt ook voor gebouwen buiten de scope die in de loop van de tijd zijn verzwakt door schade of een verbouwing.

Het ACVG heeft daarnaast bestudeerd of de manier waarop mogelijke risicovolle gebouwen nu worden opgespoord goed werkt. We hebben vastgesteld dat een aantal processen moest worden verbeterd, vooral het Loket Opname Op Verzoek. Zo kunnen gebouwen die misschien niet aan de norm voldoen alsnog in de scope terechtkomen.

We hebben ook geadviseerd dat de overheid actief op zoek moest gaan naar gebouwen buiten de scope die mogelijk een risico lopen, omdat zij kwetsbare metselwerk wanden en/of rookkanalen hebben. De eerste zoekactie ('screening') kon zich richten op oudere woningen, klassieke boerderijen en relatief hoge hallen of gebouwen met vides in de kern van het aardbevingsgebied.

Op 22 februari 2023 hebben wij ons [advies 'Veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie'](#)¹ uitgebracht aan de staatssecretaris Mijnbouw. Op 14 maart 2023 heeft hij ons advies met [een begeleidende brief](#)² naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarin liet hij weten dat hij het advies van het ACVG overneemt.

In vervolg op deze brief hebben het IMG en de NCG verschillende acties opgezet om risicovolle gebouwen buiten de scope op te zoeken en op te nemen in de werkvoorraad van de NCG. De staatssecretaris Herstel Groningen heeft in [zijn beleidsbrief](#)³ van 24 januari 2025 aan de Tweede Kamer laten weten dat hij de voortgang hiervan nauwgezet in de gaten houdt en bespreekt met het ACVG en het SodM. Hij schreef bovendien met de screening tot dan toe 36 adressen waren geselecteerd voor nader onderzoek. Het ACVG heeft de resultaten en NCG-analyse daarvan ontvangen op 1 december 2025, met het verzoek om een reflectie daarop in het kader van onze klankbordrol. Het ACVG heeft deze klankbordvraag in behandeling genomen.

Daarnaast heeft de staatssecretaris Herstel Groningen in zijn beleidsbrief aangegeven dat in de regio de behoefte bestaat om een signaal beter te doorgronden over mogelijk onveilige gebouwen buiten de scope van de versterkingsopgave. Hij heeft daarom met de gemeenten en de provincie afgesproken dat er nog een nadere analyse wordt uitgevoerd en hierover zou hij in gesprek gaan met de regio, ACVG, SodM en NCG. Het ACVG heeft in 2025 aan meerdere van deze gesprekken deelgenomen. Tot op heden heeft dat niet geresulteerd in een veiligheidsvraagstuk waar het ACVG vanuit zijn advies- of klankbordfunctie mogelijk een bijdrage aan kan leveren. Het ACVG blijft daar zo nodig voor beschikbaar.

3.2 Toepassing Tijdvak 6

Het ACVG heeft op verzoek van de staatssecretaris Mijnbouw onderzocht of tijdvak 6 na 1 oktober 2023 kan worden gebruikt voor het bepalen van de aardbevingsbelasting. Het ACVG is tot de conclusie gekomen dat voor de [gebouwen](#) in het Groningse aardbevingsgebied tijdvak 5 op dat moment het best passend was. Om onrust, onzekerheid en moeilijk uitlegbare verschillen te voorkomen adviseerde het ACVG op 18 augustus 2023 om tijdvak 5 ook als het uitgangspunt te houden voor de resterende duur van de versterkingsoperatie.

Voor [industrie](#) adviseerde het ACVG om vooralsnog tijdvak 5 te handhaven en na een jaar een nieuwe uitspraak te doen. In de tussentijd kan de industrie onder voorwaarden maatwerk toepassen. Daarnaast heeft het ACVG een belangrijke opmerking gemaakt over de zorgplicht van de industrie. Het zogenaamde 'toetskader industrie' beschrijft een grens waarbinnen wel - of juist niet - de veiligheid in relatie tot aardbevingsrisico's moet worden beoordeeld. Het ACVG was er niet van overtuigd dat de zorgplicht van de industrie buiten die grens voldoende garantie bood voor de veiligheid.

Op 18 augustus 2023 heeft het ACVG het [advies 'Toepassing tijdvak 6'](#)⁴ uitgebracht en op 27 september 2023 heeft de staatssecretaris ons advies met [een begeleidende brief](#)⁵ naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarin liet hij weten dat hij het advies van het ACVG overneemt. Het besluit van de staatssecretaris heeft tot verschillende acties geleid, waaronder aanpassing van de Webtool NPR 9998 en aanpassingen in de [beleidsregel 'vergoeding kosten aardbevingsbestendige industrie Groningen 2023'](#).

¹ Adviescollege Veiligheid Groningen (22 februari 2023). *Veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie*. Adviesrapport, kenmerk ACVG202302-02.

² Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (14 maart 2023). *Aanbieding ACVG-rapport + kwaliteitstoets typologische beoordelingen NCG*. Kamerbrief, referentie PDGGO-DVPG / 26238020.

³ Staatssecretaris Herstel Groningen (24 januari 2025). *Beleidsbrief versterken*. Kamerbrief, referentie 2025-0000041335.

⁴ Adviescollege Veiligheid Groningen (18 augustus 2023). *Toepassing Tijdvak 6*. Adviesrapport, kenmerk ACVG202308-01.

⁵ Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (27 september 2023). *Advies ACVG tijdvakken*. Kamerbrief, referentie PDGGO / 36166935.

Na het uitbrengen van het advies heeft het ACVG zich verder verdiept in de richtlijnen (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen versie 6, PGS6) waarin staat hoe de risico's van aardbevingen bij industrie beoordeeld kunnen worden. In december 2024 heeft het ACVG het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat vervolgens gewezen op een onduidelijkheid in deze richtlijnen. Deze onduidelijkheid gaat over de verplichtingen van de industrie buiten de zogenaamde '0,05g-contour'. Het lijkt erop dat bedrijven buiten deze contour geen rekening hoeven te houden met aardbevingsrisico's, terwijl ze elders in de regelgeving wel verplicht worden tot een analyse daarvan.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in mei 2025 op het signaal van het ACVG gereageerd. Het ministerie is naar aanleiding van het signaal nagegaan hoe de industrie en andere betrokkenen in praktijk naar de veiligheid hebben gekeken. Daaruit is voor het ministerie gebleken dat er geen aanleiding is om aanvullende kaders te stellen voor het onderzoeken van het aardbevingsrisico in Groningen. Na een aanvullend gesprek tussen het ministerie en het ACVG hebben we besloten dit onderwerp daarmee af te sluiten.

3.3 Veiligheid van gebouwen op wierden

Op verzoek van de staatssecretaris Mijnbouw heeft het ACVG in 2024 een advies uitgebracht over de veiligheid van gebouwen op wierden in Groningen. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat de slappere grond van wierden de trillingen van aardbevingen kan vergroten. De staatssecretaris heeft het ACVG gevraagd wat dit betekent voor de beoordeling en versterking van gebouwen op wierden.

Het ACVG is tot de conclusie gekomen dat er meer informatie nodig is om een antwoord te kunnen geven op de adviesvraag. Op enkele onderdelen had het ACVG nog twijfels over de uitkomsten van het wetenschappelijk onderzoek. Het is nog onvoldoende zeker of wierden de trillingen van aardbevingen vergroten. En wanneer ze de trillingen vergroten, hoeveel dit dan is. Het ACVG heeft daarom geadviseerd om:

- Nader onderzoek uit te laten voeren naar het effect van wierden om de twijfels weg te nemen;
- Een keuze te maken wat er gebeurt met de beoordeling en versterking van gebouwen op wierden in de onderzoeksperiode. Het ACVG heeft geadviseerd om het onderzoek af te wachten voor beoordelingen en versterkingen die nog moeten starten. Beoordelingen en versterkingen die al lopen of op het punt van beginnen staan kunnen in overleg met de bewoner doorgaan. De tijd en middelen die vrijkomen, kunnen worden ingezet voor andere adressen die niet op wierden staan.
- Tijdig en duidelijk te communiceren richting bewoners en eigenaren van de adressen op wierden wat het onderzoek betekent voor de planning van de beoordeling en eventuele versterking van hun adres.

Fotograaf: Paul Blezer

Het ACVG heeft zijn advies 'Veiligheid van gebouwen op wierden'⁶ op 8 juli 2024 verstuurd aan de staatssecretaris Herstel Groningen. Op 10 januari 2025 heeft de staatssecretaris Herstel Groningen zijn reactie op het ACVG-advies⁷ naar de Eerste en Tweede Kamer gestuurd. Hij heeft ons advies grotendeels opgevolgd. Hieronder vatten wij de reactie van de staatssecretaris kort samen:

- Er komt een nadere studie door een onafhankelijk onderzoeksinstituut naar de ontbrekende informatie over trillingen van aardbevingen op wierden. De verwachting was dat deze studie medio 2025 zou zijn afgerond.
- Er wordt aangekondigd dat het ACVG opnieuw om advies gevraagd wordt, zodra de resultaten van deze studie beschikbaar zijn.
- Tegelijkertijd met de studie wordt de NCG gevraagd om na te gaan welke methoden en berekeningen in het verleden voor de al beoordeelde en versterkte gebouwen op wierden zijn gebruikt. Hiermee wil de staatssecretaris zicht krijgen op in welke situaties nog een marge in de berekeningen zit om het effect van een eventuele hogere seismische belasting op te vangen.
- De beoordelingen en versterkingen die nu worden uitgevoerd gaan ongewijzigd door. Een kleine uitzondering wordt gemaakt voor 48 adressen waarvoor de beoordeling nog moet starten. Zij wachten op de uitkomsten van de studie en het daaropvolgende ACVG-advies, om te voorkomen dat gebouwen onnodig versterkt worden of later aanvullende versterkingsmaatregelen nodig hebben.
- Bewoners van een gebouw op een wierde die in de versterkingsopgave zitten worden geïnformeerd na afronding van de eerder genoemde studie en het ACVG-advies daarover. Zij kunnen als ze vragen hebben wel zelf contact opnemen met het bewonerscontactcentrum van de NCG. Op dit punt wijkt de staatssecretaris af van ons advies, waarin onze aanbeveling was om bewoners op tijd en tegelijk te informeren over de betekenis van het nadere onderzoek/studie voor hun situatie.

Het ACVG heeft in 2025 deelgenomen aan een startbijeenkomst met de partijen die betrokken zijn bij de studie die in opdracht van het ministerie wordt uitgevoerd en was daarna waar nodig beschikbaar voor vragen van het onderzoeksinstituut. Het ACVG heeft in 2025 nog geen nieuwe adviesvraag ontvangen. Het ACVG is beschikbaar om opnieuw advies uit te brengen zodra de resultaten van de studie beschikbaar zijn.

⁶ Adviescollege Veiligheid Groningen (8 juli 2024). Veiligheid van gebouwen op wierden. Adviesrapport, kenmerk ACVG202407-02.

⁷ Staatssecretaris Herstel Groningen (10 januari 2025). *ACVG-advies Veiligheid gebouwen op wierden*. Kamerbrief, kenmerk 2025-0000008253.

4 Financiële verantwoording

De opdracht voor het faciliteren van de werkzaamheden van het ACVG wordt jaarlijks verstrekt aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Per 1 juli 2025 komt die opdracht formeel van het ministerie van BZK. Het ACVG heeft daardoor in 2025 financiële middelen ontvangen van zowel het ministerie van KGG als het ministerie van BZK ten behoeve van de uitvoering van zijn taken. Deze middelen bieden het ACVG de ruimte om de werkzaamheden binnen de gestelde kaders te organiseren.

Het ACVG wordt ambtelijk ondersteund door medewerkers die een aanstelling hebben bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Zij opereren inhoudelijk onder het gezag van het ACVG. Daarnaast ondersteunt RVO het adviescollege op het gebied van huisvesting, procesbeheer, financiën, ICT en juridische zaken. RVO belast de opdrachtgenerieke kosten en personele inzet alleen door aan de opdrachtgever als die van de desbetreffende dienstverlening gebruik maakt. RVO noemt dit Gemeenschappelijke Informatievoorziening en Dienstverlening. Doorbelasting vindt plaats op niveau van het opdrachtgevende departement via een vooraf vastgesteld bedrag. Deze kosten zijn daarom niet opgenomen in de financiële verantwoording.

In 2025 is een budget toegekend van € 3.151.452. Het ACVG heeft in totaal € 1.903.471 aan uitgaven gerealiseerd.

Deze realisatie laat zich door verschillende factoren verklaren, waaronder:

- In de begroting is uitgegaan van maximale bezetting van het bureau. Gedurende het jaar zijn diverse wervingstrajecten gestart die medio 2025 positief zijn afgerond. In de loop van het jaar is nagedacht over de invulling van de resterende formatieruimte (fte). Deze verkenning heeft voor 2025 nog niet geleid tot het opstarten van concrete wervingstrajecten. Ondersteuning van het ACVG door RVO bestaat verder uit onder andere inzet van communicatiemiddelen, beheer van de website, ondersteuning op facilitair vlak, huisvesting, ICT, etc.
- De realisatie van de vacatiegelden is lager uitgevallen dan begroot. Gedurende het jaar is de samenstelling van het college, en daarmee de vergoedingen, gewijzigd. De hoogte van de vergoedingen aan de collegeleden is afhankelijk van de keuze die bij een lid gemaakt wordt: de vergoeding kan rechtstreeks aan het lid worden uitgekeerd of, indien het lid verbonden is aan een universiteit, aan de betreffende instelling.
- Wij maken voor ons werk gebruik van specialistische experts met kennis en deskundigheid op een zeer specifiek werkgebied. Wij hebben hiervoor een voldoende ruim budget beschikbaar om tegemoet te kunnen komen aan verwachte en onverwachte vragen of ontwikkelingen in adviestrajecten. Zij hebben in 2025 in het bijzonder een substantiële bijdrage geleverd aan de analyses in het kader van de advisering over de kwaliteit van beoordelingsrapporten.

Realisatie begroting ACVG 2025	Budget (x € 1.000)	Realisatie (x € 1.000)
Ondersteuning ACVG door RVO	2.455	1.388
<i>waarvan ambtelijke ondersteuning</i>	2.337	1.308
Vacatiegelden college	360	310
Uitbesteding deskundigen (specialistische kennis)	336	205
Totaal	3.151	1.903

Tabel met het budget en de realisatie van het ACVG voor 2025

Afkortingenlijst

ACVG	Adviescollege Veiligheid Groningen
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
EZ(K)	Ministerie van Economische Zaken (en Klimaat)
IMG	Instituut Mijnbouwschade Groningen
KGG	Ministerie van Klimaat en Groene Groei
NCG	Nationaal Coördinator Groningen
NPR	Nederlandse Praktijk Richtlijn
OBG	Ondersteunend Bureau Gaswinning
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SodM	Staatstoezicht op de Mijnen
TNO	Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek

Begrippenlijst

Loket Opname Op Verzoek	Het loket waar gebouweigenaren een opname kunnen aanvragen, als zij twijfelen over de veiligheid van hun gebouw dat niet tot de scope behoort. Het loket is een onderdeel van de NCG.
Nederlandse Praktijkrichtlijn 9998	De NPR 9998 beschrijft (reken)methoden waarmee constructeurs kunnen vaststellen of gebouwen, al dan niet na versterkingsmaatregelen, voldoende aardbevingsbestendig zijn.
Scope (van de versterkingsoperatie)	De werkljst van (op peildatum 31 december 2024: 27.825 ⁸) adressen in Groningen die bouwkundig worden opgenomen en vervolgens worden beoordeeld op hun veiligheid bij aardbevingen. De lijst van adressen wordt beheerd door de NCG die de opname, beoordeling en eventuele versterking van de adressen uitvoert. De scope is geen vaststaand gegeven, maar een lijst die nog steeds wordt aangevuld, hoewel steeds minder.
Tijdvak	De seismische dreiging hangt mede af van het niveau van de gaswinning. De gaswinning neemt af in de tijd. De NPR-webtool onderscheidt zes tijdvakken waarvoor de seismische dreiging is berekend.
Uit-het-vlak	Een term die een richting loodrecht op een vlakvormig constructief element aangeeft. Zo belast de wind die tegen een wand blaast de wand uit-het-vlak.

⁸ Bron: <https://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/actueel/nieuws/2026/02/19/bijna-70-van-de-adressen-in-de-versterkingsopgave-voldoet-aan-de-veiligheidsnorm>

Veiligheidsnorm

Ieder persoon mag per jaar maximaal een kans van 1 op 100.000 hebben om bij een aardbeving te overlijden door het instorten van een gebouw, of afbrokkeling van onderdelen daarvan, zoals een schoorsteen.

Adviescollege Veiligheid Groningen
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
contact@adviescollegeveiligheidgroningen.nl
T 088-0422777
www.adviescollegeveiligheidgroningen.nl

© Adviescollege Veiligheid Groningen
Maart 2026